

BENIPARRELL

Nom de pobles i llocs val. i menorquí, que lligàrem ja amb *Biniparratx* de Menorca, en el vol I 222, i aquí no ens caldrà més que completar-ne la informació valenciana.

1) *Beniparrell*, poble de l'Horta de València.

PRON. *beniparɛl* en les enqs. de 1962, entre elles allí (XXXI, 7-8). Com explica Cavanilles (I, 161) tenia 32 veïns, i en la seva rodalia i la d'Albal, Alcàsser i Picacent és on s'acaba la irrigació amb aigües del Túria.

MENCIONS ANT. No sembla figurar en el *Rept.*, per més que SSiv., p. 135 diu que fou alq. donada l'a. 1258 pel rei a Arnau de Romaní. Amb aquesta data trobo *Beniparrell* en Huici (II, 222), i el mateix any, *Beniparrell* (Mtz.Fdo. *Doc.Val.ACA*, I, 193); 1263: *id.* citat junt amb Catarroja (ibid. I, 486).

Més dades de 1272 i 1297, com a pertanyent a Portaceli, en SSiv. i altres encara, de 1313, 1338 i 1357 en SSiv. (cf. Madoz). Cap a 1600, i en altres dates, quedà despoblat en el S. XVII. No figura en els censos dels SS. XVI-XVII p.p. Reglà ni Lapeyre; sí Beniparrell amb 20 cases (segons Escolano), c. 1600 en *El Arch.* IV, 383b.

2) Homònim val.: Tossal i Barranc de *beniparɛl*, en te. d'Onda (enq. de 1962: XXXI, 7-8).

3) *Biniparrell*. Redol de cases (*B. Vei i Nou*) i *Biniparrellet* en el te. de St. Lluís de Menorca: anant des de St. Lluís a *Biniparratx*, que és del mateix terme, es deixa *Biniparrell* a la dr. apartat de més d'un k. (XLIV, 67.19, Masc. 12G4).

ETIM. Ja ben explicada en el vol. I, 222-3: *Beniparratx* [S. XIV], ve de PINNA PARRAS, 'penya coberta d'heures i plantes efiladisses' (taperera etc) (Cf. *El Taperal*, te. Gaianes (XXXIII, 148.16). També els *Beniparrell* val. i men. han de contenir una forma de PINNA 'penya' arabitzada en *Beni-*, com s'explica allí, i vol. pp. 258-9 i a l'art. *Benavites*.¹ En *Beniparrell* es podria tractar d'un dim. PARR-ELLA (dim. de PARRA), amb la -a morisca, pron. *ɛ*, i llevada la *e* pels reproductors catalans; o bé d'una forma adjectival PINNA PARRALIS 'penya d'enfiladisses': amb -ALE > -*al* per la imela aràbiga. Precisament dins el te. de *Beniparrell* (I) hi ha la Font de *Penella* que vaig recollir en l'enq. d'aquest poble (XXXI, 7.25), on s'ha conservat la forma originària amb *p-*, en un dim. de la mateixa penya etimològica. I així mateix escau això al nom del tossal citat a Onda puix que es tracta d'un tossal. Com ja es va provar llavors és invenció i sense cap fonament l'existència d'un NP *Berryel* pura fantasia del Sr. Oliver-Asín.

¹ Cf. encara un poble *Alparrache*, prov. de Sòria que pot tenir etim. semblant.

PARRÒQUIA

Parròquia: *DECat.* VI, 307a56-b23.

La *Parròquia de Besalú*, municipi de la Garrotxa prop de Besalú, nom ara canviat en *Sant Ferriol*.

La *Parròquia de Ripoll* o *les Masies de Ripoll*, municipi del Ripollès agregat l'any 1970 a Ripoll.

PRON. MOD.: *lə pə̃rɔkia*, oït a Ripoll per Casacuberta (c. 1920).

La *Parròquia de Sant Joan* o *la Ribera de Sant Joan*, antic municipi del Ripollès agregat al municipi de Sant Joan de les Abadesses.

La *Parròquia d'Hortó*, municipi de l'Alt Urgell annexat l'any 1968 al nou municipi de la Ribera d'Urgellet.

De l'antiga variant amb -*tx*- o -*x*-, documentada en *DECat.* 307b13ss.:

Can Paróixa, casa del veïnat del Pont de Reiners (XXIV, 111.12). *Na Parròtxa*, mall. partida, a Maria (XLI, 32.18). J.F.C.

PARROS

Gran comarcada a l'alta vall d'Aran (*E.T.C.* V, 151.33), potser pre-romà en relació amb l'obscur mot ribag. *parra* 'mena de cap de bestiar', del qual poc hem pogut aclarir en *DCEC* IV, 413b14, § 501a14 i *DECat.* VI, 303a55-47.

PART

En el seu curiós ofici com preposició (abreujament de *part dellà*), que s'ha desenrotllat en català des del temps de Lull amb el valor de 'més enllà de': *part l'aygua*, i s'ha arrelat sobretot en la zona NO. del Princ. (*DECat.* VI, 309a55ss. [1519]), se'n donen allà (b14) molts testimonis, on ha quedat fossilitzat com NL en construcció el·líptica. Alguns més: *La Part* a la Vall de Boí. Tota la zona del terme de Boí a l'esq. del Riu de St. Martí, aigües amunt del poble (*TVBoí*, II, 9).

Un altre en la mateixa situació en el te. d'Adons *Erapart* en el te. de Sentís amb el tractament pre-català LL > -*r*- (*E.T.C.* I, 137) < ILLA PARTE 'en aquella part'.

Aglutinat amb INDE 'd'allà' < INDE ILLA PARTE ja «-- illa *ende-la part*» en un doc. de 1084 d'Organyà (309b31). L'*Endelepart* pda. a l'esq. del riu de Tor, en el te. de Norís (XXI, 171). Amb -*e* pre-catalana conservada: Riu de *Lamparte* o *de Lomparte*, te. Alòs d'Àneu, afl. esq. de la N. Pallaresa, provinent de l'Estanyardo (XX, 167), que podem analitzar de la mateixa manera, o com format amb el cat. ant. *allèn* 'més enllà' (ILLINC). Així també *Empartes* en el te. de